

**ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Силабус

др Ненад Милошевић, редовни професор

Теолошки мастер програм: Литургичко-правни модул

Предмет: Литургија као Светајна Цркве

Група: изборни предмет

Број ЕСПБ бодова: 5

Фонд часова: 1 семестар (2+1)

Испит: усмени

Садржај:

1. Литургија као Светајна Цркве – полазишне претпоставке. 2. Установа Свете Литургије. 3. Литургија и Стари Завет. 4. Историјско-телетургијски однос Божанствене Евхаристије и Светих тајни, као и других богослужбених чинова Православне Цркве. 5. Однос теорије и праксе. 6. Литургија речи. 7. Литургија суда. 8. Евхаристијска служба. 9. Анафора. 10. Причешће. 11. Отпуст.

Циљ:

Стицање телетургичких и теоријских знања о Светој Литургији, њеном појмовно-категоријалном апарату и методологији, овладавање умећима анализе Божанствене Евхаристије, као и умећима компетентног самосталног рада у области литургијског богословља.

Предуслови:

Уписан други семестар теолошких мастер студија.

Облик наставе:

Предавања, вежбе и стручна пракса.

Обавезе студената:

Похађање предавања, вежби и стручне праксе.

Начин оцењивања рада и резултата:

Активно учествовање на предавањима, вежбама и стручној пракси – 30 поена; завршни испит – 70 поена.

План курса/предмета

1. недеља

Литургија као Светајна Цркве: појам, садржај, методологија, извори и библиографија (предавање).

Литургија као Светајна Цркве: појам, садржај, методологија, извори и библиографија (вежба).

2. недеља

Установа Литургије (предавање).

Установа Литургије (вежба).

3. недеља

Литургија и старозаветно богослужење (предавање).

Литургија и старозаветно богослужење (вежба).

4. недеља

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и светих тајни крштења и миропомазања (предавање).

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и светих тајни крштења и миропомазања (вежба).

5. недеља

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и свете тајне брака (предавање).

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и свете тајне брака (вежба).

6. недеља

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и свете тајне покајања (предавање).

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и свете тајне покајања (вежба).

7. недеља

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и свете тајне јелеосвећења (предавање).

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и свете тајне јелеосвећења (вежба).

8. недеља

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и свете тајне свештенства (предавање).

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и свете тајне свештенства (вежба).

9. недеља

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и освећења храма (предавање).

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и освећења храма (вежба).

10. недеља

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и заупокојених последовања (предавање).

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и заупокојених последовања (вежба).

11. недеља

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и осталих свештенодејстава (предавање).

Историјско-телетургијски однос Свете Литургије и осталих свештенодејстава (вежба).

12. недеља

Структура Литургије (предавање).

Структура Литургије (вежба).

13. недеља

Вход и Литургија речи (предавање).

Вход и Литургија речи (вежба).

14. недеља

Евхаристијска литургија (предавање).

Евхаристијска литургија (вежба).

15. недеља

Причешћивање и отпуст (предавање).

Причешћивање и отпуст (вежба).

Обавезна литература:

- Никола Кавасила, *О животу у Христу*, Беседа, Нови Сад 2002.
Никола Кавасила, *Тумачење Свете Литургије*, Беседа, Нови Сад 2002.
Ненад Милошевић, *У Духу и истини. Литургичко-канонске теме*, Институт за теолошка истраживања - Православни богословски факултет, Београд 2011, 9-50.
Nenad Milosevic, *To Christ and the Church. The Divine Eucharist as the All-Encompassing Mystery of the Church*, Los Angeles 2012.
Николај Успенски, *Анафора*, Вршац 2002.
Атанасије Јевтић, *Христос Нова Пасха: Божанствена Литургија 1-4*, Београд-Требиње 2007-2009.
Александар Шмеман, *Евхаристија*, Манастир Хиландар 2002.

Помоћна литература:

- Дионисије Псеудо-Ареопагит, *О црквеној јерархији*, Истина, Шибеник 2009.
Из ризнице богословља – Зборник чланака и студија, Видослов и Бијели Павле, Требиње-Никшић 2003.
Martin Kirigin, *Konstitucija o Svetoj Liturgiji – Sacrosanctum Concilium*, Zagreb 1985.
Недељко Гргуревић, *Евхаристија као жртва – Литургијско богословље*, Србиње-Либертивил 2004.
Hans Urs Von Balthasar, *Mysterium Paschale – Sveto Trodnevlje Smrti, Pokopa i Uskrsnuća našega Spasitelja*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1993.